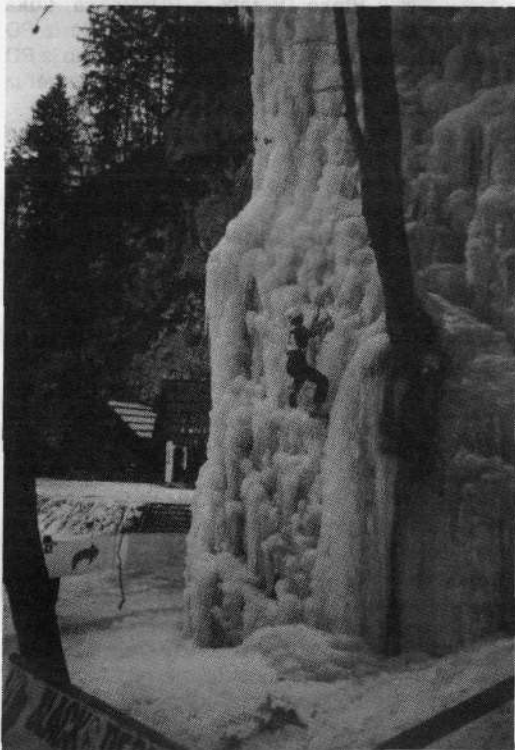

Samo z derezami in z dvema lednima kladivoma v rokah napredujejo plezalci po ledeni navpičnici

Foto: Ema Jeglič

V BOHINJU JE BILO LETOŠNJE DRŽAVNO PRVENSTVO V LEDNEM PLEZANJU

LEDENE NAVPIČNICE POD SKALCO

Na znameniti steni Pod skalco ob Bohinjskem jezeru je bilo 3. slovensko prvenstvo v lednem plezanju, na katerem je sodelovalo 22 alpinistov in štiri alpinistke. Ledeno steno, visoko skoraj 50 in široko kakšnih 10 metrov, je umetno pripravil (z vodo, ki so mu jo ljubeznivo poslali iz bližnjega hotela Bellevue) **Andrej Pikon** s sodelavci, mlajši podjetnik iz Bohinja, ki tudi poleti na tej steni organizira plezalno šolo in po želji vodi zahtevnejše planince v Bohinjske in druge slovenske gore ter s tem prispeva k dodatni turistični ponudbi kraja. »Sprva smo nameravali tekmovanje organizirati 2. januarja, ko bi mu prisostvovalo kakšnih 2000 turistov in domačinov, ker pa led takrat ni bil dovolj trden in bi bilo plezanje lahko nevarno, smo se odločili tekmo prestaviti,« je dejal Pikon.

Tako so v prisotnosti kar številnih domačinov in navijačev iz drugih predelov Slovenije tekmovanje organizirali dva tedna pozneje: dopoldne predtekmovanje od vznožja do vrha slapa, po katerem si je smer lahko po lastni presoji izbral vsak plezalec sam, le do vrha je moral priplezati v čim krajšem času, pozno popoldne pa ob soju žarometov naslednje stopnje do finala.

Zmagovalec letošnjega prvenstva je postal **Janez Jeglič** iz Alpinističnega odseka (AO) Domžale, vicešampion **Pavle Kozjek** iz AO Ljubljana Matica, na tretje mesto se je uvrstil njegov klubski kolega **Bojan Leskošek**. Na naslednja mesta so se uvrstili **Matjaž Jamnikar** (Alpinistični klub — AK) Vertikala, **Marko Čar** (AO Žiri), **Slavko Svetičič** (AO Idrija), **Andrej Gaspari** (AO Rašica) in **Dušan Debeljak** (AK Rifornik).

Od deklet je že v dopoldanskem delu tekmovanja priplezala do vrha ledenega slapa samo **Alenka Jamnik** (AO Rašica), medtem ko so druga tri dekleta prej »izgubila stik s slapom«, kot se strokovno imenuje padec; isto se je zgodilo v predtekmovanju tudi štirim fantom.

V dopoldanskem predtekmovanju, ko so čase merili elektronsko, sta samo najhitrejša plezalca, Jeglič in Kozjek, ledeni slap plezala precej pod štirimi minutami, prvi s časom 3.30 in drugi celo 3.15, medtem ko je najpočasnejši, ki je še priplezal na vrh, za to plezanje potreboval debelih osem minut. V tem delu tekmovanja se je dvema tekmovalcema zgodila neprijetnost: Jegliču je preprosto odletel sprednji del dereze zelo znane in uglednega izdelovalca iz Francije, kar sicer ni predvideno na nobenem tekmovanju, Jamnikarju pa se je varovalna vrv zataknila za ledeno svečo; obema so dovolili plezanje ponoviti in oba sta se uvrstila v nadaljnji del.

Že v mraku je bilo četrtfinale, ki so ga organizirali po vzoru smučarskih tekem v paralelnem slalomu: po časih v predtekmovanju je prvi plezal z osmim po

predtekmovalnem času, drugi s sedmim, tretji s šestim in četrti s petim — vsak par dvakrat, tako da je vsak tekmovallec plezal po levem in desnem delu slapa. V polfinalu sta se po enakem načelu spoprijela Jamnikar in Jeglič ter Leskošek in Kozjek. Popoldanska tekmovalca so bila samo na spodnji polovici slapa, kjer so plezali »progo« plezali približno eno minuto, čase pa so merili ročno: na cilju je moral vsak tekmovallec z roko udariti po zvonu.

Kako zelo sta bila izenačena najboljša dva, kaže podatek, da je Jeglič zmagal z naskokom komaj 1.19 sekunde pred drugouvrščenim Kozjekom. Vendar ima slednji pred prvim kljub temu prednost: dogovorjeno je namreč, da bodo po petih tekmah, čez dve leti torej, proglasili super zmagovalca, ki bo dobil posebno nagrado, po dosedanjih treh tekmah pa vodi Kozjek, ki je

sodeloval na vseh treh, medtem ko je Jeglič zaradi plezanja v Patagoniji enkrat manjkal.

Za slovenske alpinistične razmere so bile nagrade že na letošnjem prvenstvu kar zapeljive: zmagovalec je dobil 32.000, drugi 16.000 in tretji 8000 tolarjev — najboljše orodje za ledno plezanje pa stane 35.000 tolarjev. Najboljšim so okrog osmih zvečer, po končanem plezanju (najboljši so morali iti v steno kar sedemkrat) podelili tudi pokale.

Kot nam je povedal zmagovalec Jeglič, je tekmovalje v lednem plezanju dober kazalec, koliko kateri plezalec pomeni, kajti po njegovem mnenju lahko v ledu vsak pokaže več kot pri prostem plezanju v skali: tisti, ki zna hitro plezati, zna plezati tudi težke smeri. Za varnost tekmovalcev je bilo odlično poskrbljeno, saj so bili vsi z vrvo varovani od zgoraj.

M. R.

V SPOMIN 20. MARCA 1991 UMRLEMU NAČELNIKU GRS CELJE S. VENINŠKU

STANETOVA KOČA NA GOLTEH

HERBERT ZAVERŠNIK

Bilo je pomladi leta 1956, ko sem jo zaradi utrjevanja spet mahnil k Celjski koči. Res ni bilo tedna, da se tista leta ne bi odpravil kam v planine. Kadar mi je čas dopuščal, sem jo mahnil na daljše izlete, če pa je bilo časa manj, sem jo mahnil s kolesom do Pečovnika, nato pa čim hitreje do Celjske kočice in na Tolst.

Ko sem tisto nedeljo prišel ves poten do kočice, je pred njo stal mlad postaven hrust, ki me je dalj časa motril in končno ogovoril, češ, kar hitro hodiš (v planinah smo se tiste čase planinci tikali). Nekaj časa me je še ogledoval, nato pa me je spet vprašal: »Kaj nisi zdravnik iz bolnišnice?«

»Točno,« sem dejal.

»Veš, v naši GRS potrebujemo zdravnike, samo enega, dr. Četino, imamo. Kadar je dežuren, in to je pogosto, nimamo zdravnika, da bi šel z nami reševati. Ali se nam ne bi pridružil?«

Nekaj časa sem ga gledal in premišljeval, potem pa sem odvrnil, da bi stopil v njihove vrste.

Tale znanec, ki me je ogovoril, je bil **Stane Veninšek**, načelnik GRS v Celju. Kaže, da sva si bila na prvi pogled všeč in sklenila sva prijateljstvo, ki je neskaljeno trajalo vse do njegove, žal, mnogo prerane smrti.

Kasneje sva s Stanetom prehodila vse naše doline, učil me je veččin plezanja in kar večkrat sem obvisel na njegovih vrvi kot okrasek na božični smreki. Bilo nama je prijetno, bila sva oba molčeča in sva se raje predajala čustvom, ki tako lepa nastajajo samo v gorah ob prelestih, ki se nudijo našim očem.

Prehodila sva ničlikokrat Karavanke, Peco, Olševo. Skupaj smo smučali na avstrijski strani Pece, skupaj sva bila udeleženca tečaja v Julijcih, ki ga je vodil dr. **Miha Potočnik**. Fotografiral pa je vse, kar je mogel, naš — žal tudi že pokojni — planinski fotograf **France Močnik**.

Ko sva se nekoč vzpenjala od Špičke na Jalovec, mi je Stane potožil, da mu je zmanjkalo sape in da mu hitro bije srce. Res, za takega planinca je bilo 140 uderov na minuto preveč. Dogovorila sva se, da pride na naš oddelek v bolnišnico, kjer smo ugotovili levokračni blok srca. Bilo je leta 1960. Ker posebnih težav potem ni imel, obremenitev pa je pokazala normalne rezultate, sva kmalu pozabila na srčno okvaro. V resnici Stane ni imel večjih težav prav do pred nekaj mesecev pred smrtjo. Meni je to skrbno prikrival, drugi pa so mi omenili, da se je včasih res počutil bolnega.

Bilo je v pozni jeseni leta 1980, ko sva sedela na verandi planinske kočice na Golteh. Večerilo se je že, v dolini so se prižigale lučke, sonce je kakor rdeča lučka zahajalo za vrhovi. Nekaj časa sva opazovala ta prizor, takrat pa me je Stane prekinil in dejal: »Ali ni škoda, da propada ta depandansa. Nekoč je bila čedna. Zelo redko so planinci v njej bivali. Zato je osamljena in zapuščena hitro propadala. Ta lesena podrtija sedaj ni za drugega kot za kurjavo.«

Za nekaj časa je zavladal molk, nato pa je naprej glasno razpredal svoje misli: »Kaj misliš, ali ne bi bilo imenitno, če bi nam dovolili bajto podreti in bi nam na tem mestu dovolili zgraditi kočico za gorske reševalce? Sedaj dežuramo tukaj in bi se nam kar prileglo, da imamo svoje zatočišče tukaj. Naša kočica na Okrešlju, ki jo je med tem plaz premaknil za nekaj metrov, je od rok. Vsi naši reševalci pa so iz Celja in bližje okolice. Tako bi imeli svojo kočico tako rekoč pred nosom. Z gondolsko žičnico bi bili na mah na višini in v domačem okolišu.«

Po kratkem molku sem pripomnil, da je to odlična zamisel, menda pa bo težje izvedljiva. Položaj bi bil vsekakor enkrat. Koča v majhni dolini, zavarovana od vetra, s pogledom v dolino in na čudovite planine okoli, to bi bilo res nekaj. Stane ni več pripovedoval o tem, ampak se je spravil na delo.